
Bijlagerapport Realisatie Kwaliteitsplan Openbare Ruimte 2010-2013

Gemeente Uithoorn

Versie: 7
Status: Definitief
Datum: januari 2010
Project: P297-02
Kenmerk: 2010033

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	5
2.	Realisatie ambities 'Inrichting en gebruik'	7
3.	Realisatie ambitie 'Beheer en onderhoud'	10
4.	Werken met het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte	19

Achtergrond

Op 25 november 2004 heeft de gemeenteraad de strategische hoofdlijnen 2004-2014 vastgesteld. Daarin is de koers opgenomen om Uithoorn in 2014 een prettige woongemeente te laten zijn. Deze missie is als volgt verwoord: Uithoorn is een aantrekkelijke woongemeenschap, uniek gelegen aan de Amstel en Het Groene Hart, nabij alle grootstedelijke voorzieningen.

De raad heeft bij de vorming van het college de raadsagenda 2006-2010 vastgesteld en daarbij aangegeven welke thema's het nieuwe college meekrijgt. De raad heeft aangegeven belang te hechten aan de kwaliteit van de openbare ruimte. Oorspronkelijk waren voor dit thema twee beleidsplannen gepland, deze zijn echter gecombineerd tot het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR). Het bestuurlijke motto van het coalitieakkoord "Uithoorn, mooi wel!" wordt hierin vertaald naar onder andere het fysieke beheer en inrichting van de openbare ruimte.

De openbare ruimte van de Gemeente Uithoorn omvat onder andere de openbare verharding, groenvoorziening, reiniging, civiele kunstwerken, openbare verlichting en straatmeubilair. Dit geheel aan onderdelen van de openbare ruimte vergen onderhoud (beheer) en soms ook (vervangings) investeringen (inrichting en gebruik). Het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte is opgesteld met als doelen:

- inzicht te verkrijgen op lange termijn behoeften;
- mogelijkheden te creëren voor het maken van een integrale afweging;
- samenhang tussen de verschillende maatregelen zichtbaar maken;
- projecten beheersbaar houden in termen van tijd, geld, kwaliteit en kwantiteit

In dit bijlagerapport wordt eerst ingegaan op de realisatie van de ambities 'gebruik en inrichting' en daarna op de ambities 'beheer en onderhoud'. Tot slot wordt ook beschreven welke interne acties en communicatie worden genomen om de visie te realiseren.

Kwaliteitsplan Openbare Ruimte

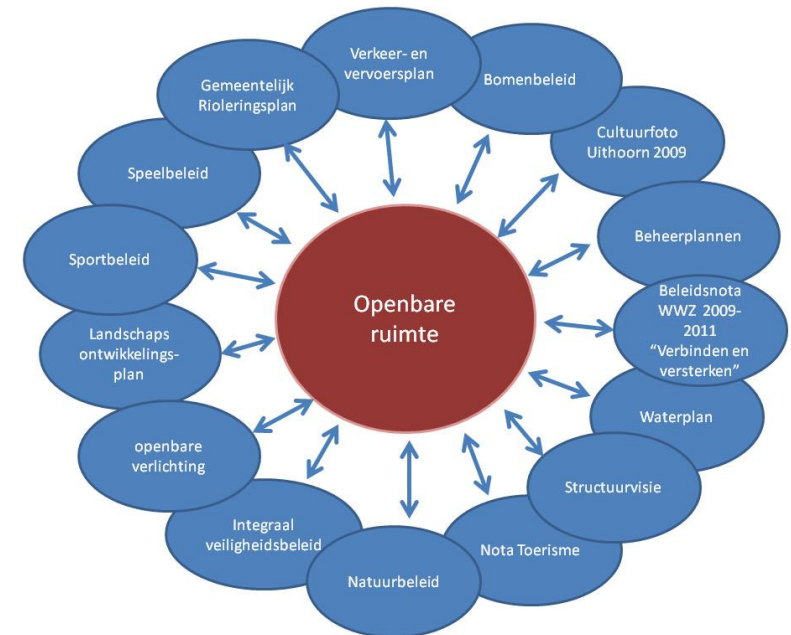
Het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte legt de ambitie van de gemeente Uithoorn voor de openbare ruimte vast. Het gaat daarbij om de beeld-, gebruiks- én de beheer kwaliteit. Deze bijlage van het kwaliteitsplan geeft inzicht in hoe de gestelde ambitie bereikt kan worden en de financiële consequenties daarvan. Onderscheid is gemaakt in de eenmalige investeringen in de buitenruimte en de structurele lasten voor het beheer en onderhoud. Deze hebben beiden een eigen uitgangspunt:

- De ambities voor inrichting en gebruik van de openbare ruimte ('Beeldkwaliteit') liften mee op de uitvoering van bestaande, sectorale beleidslijnen en uitvoeringsplannen.
- De berekende onderhoudskosten voor de ambitie voor beheer en onderhoud van de buitenruimte moeten beschikbaar zijn in de exploitatiebegroting om het beoogde niveau daadwerkelijk te kunnen realiseren.

In de oorspronkelijke opzet van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte werd uitgegaan van een eigen uitvoeringsprogramma. Gedurende de uitwerking van het plan in 2009 is dit inzicht echter veranderd. Veel sectorale plannen hebben hun weerslag in de openbare ruimte, denk bijvoorbeeld aan het speelbeleid of het UVVP. Tijdens het opstellen van het kwaliteitsplan is de mening ontstaan dat de uitvoering van de ambitie juist vorm moet krijgen door dit sectorale beleid. Dit werd gevoed door de beschikbare huidige plannen, die al richting deze ambitie werken. Het schema laat de veelheid aan beleid zien die de openbare ruimte beïnvloedt en andersom. De uitvoering van dit beleid wordt weer mede bepaald door de samenhangende ambities en uitgangspunten van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte.

Het kwaliteitsplan biedt dus een lange termijn visie en geeft daarmee richting aan de sectorale beleidslijnen. Bij de uitvoering is de geformuleerde ambitie uitgangspunt, eis en toetsingscriterium.

Deze mening is versterkt door de economische crisis, waardoor eerder minder dan meer investeringen te verwachten zijn. Daarbij legt de omvang van het huidige investeringsprogramma in de openbare ruimte al een behoorlijk beslag op de ambtelijke capaciteit én hinder in de buitenruimte. Vanuit de basisgedachte "werk met werk maken" bij de sectorale uitvoeringsplannen, is het verhogen van de beschikbaar te stellen middelen eerder ongewenst dan gewenst.

2. Realisatie ambities 'Inrichting en gebruik'

Na het opstellen van de ambities van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte is een toets uitgevoerd op het bestaande beleid. Deze toets in mei 2009 globaal uitgevoerd voor de vier gepresenteerde scenario's. Bij het opstellen van het definitieve kwaliteitsplan is dit herhaald, maar meer nauwkeurig voor het gekozen scenario in de zes deelgebieden. In het kwaliteitsplan staat in elk hoofdstuk in de paragraaf 'uitvoering en realisatie' vermeld hoe de ambitie vorm krijgt in de bestaande beleidsvoornemens en projecten. De conclusie is dat met het bestaande beleid en geprogrammeerde investeringen de ambitie grotendeels bereikt kan worden. Daarvoor geldt wel de voorwaarde dat in de uitvoering van het sectorale beleid rekening wordt gehouden met de ambitie van kwaliteitsplan. Een voorbeeld is het (master)plan voor het dorpscentrum Uithoorn. Deze investeringen gaan over meer dan alleen de buitenruimte. Bij de aanpak van het dorpscentrum zijn de ambities voor de openbare ruimte zeker realiseerbaar. Het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte dient als onderligger voor het formuleren van uitgangspunten en een programma van eisen, en daarna als toetsingscriterium bij de planvorming (zie hoofdstuk 4). Deze methodiek zal ook op andere beleidsvoornemens en -plannen worden toegepast.

Investeringen in de openbare ruimte

Overzicht uitvoeringsprogramma's

Uithoorn kent al een aantal uitvoeringsprogramma (UVVP, spelen, ...), die de komende jaren een aanzienlijke inzet in de buitenruimte betekenen. In de tabel is een overzicht gegeven van de investeringen die zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2010-2013 in de programma's 'prima verbindingen' en 'goed beheer van de woon- en leefomgeving'.

In €	2010	2011	2012	2013
Prima verbindingen				
Kwaliteitsverbetering buitenruimte busstation	150.850	43.100		
Goed beheer van de woon- en leefomgeving				
Realisering uitv. prog Speelbeleidsplan	784.215	791.284	514.180	
Thematisch plan riolering	2.854.000	934.000	890.000	2.527.000
UVVP	8.263.957	7.990.208	5.290.961	1.225.684

Beleid/uitvoering	Begrote budgetten (per jaar)				totaal						
	2010	2011	2012	2013							
	€ 2.819.306,00	€ 3.045.958,00	€ 3.170.358,00	€ 3.050.162,00	€ 12.085.784,00						
UVVP	€ 649.929	€ 1.191.675	€ 1.493.242	€ 1.711.084	€ 5.045.930	W	C	P	B	H	Bu
Uitvoering UVVP	€ 305.527	€ 691.043	€ 1.054.529	€ 1.272.393							
Uitvoeren UVVP: Verbeteren fietsverbindingen en fietsveiligheid	€ 3.320	€ 3.353	€ 3.387	€ 3.421							
Aanpassingen rondom de te vervallen N201	€ 83.402	€ 444.564	€ 425.727	€ 425.688							
Busstation kwaliteitsverbetering buitenruimte	€ 156.773	€ 49.007	€ 5.892	€ 5.875							
Aanleggen van vrije busbanen van en naar Schiphol en Amstelveen.	€ 100.907	€ 3.708	€ 3.707	€ 3.707							
Keurmerk veilig ondernemen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	W	C	P	B	H	Bu
Traject Keurmerk Veilig Ondernemen en het Keurmerk Veilig Uitgaan.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
Traject Keurmerk Veilig Ondernemen > Industrie	-	-	-	-							
Veiligheid	€ 210.440	€ 206.145	€ 206.581	€ 187.021	€ 810.187	W	C	P	B	H	Bu
Uitvoering buurtprogramma's integraal veiligheidsbeleid	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000							
Verbeteren verkeersveiligheid (integraal veiligheidsbeleid)	-	-	-	-							
Verbeteren veiligheid in en om bedrijven (integraal veiligheidsbeleid)	-	-	-	-							
Tegengaan verloedering en vernielingen (integraal veiligheidsplan en Jeugdbeleid)	€ 205.440	€ 201.145	€ 201.581	€ 182.021							
Handhaven van de veiligheid											
Detailhandel	€ 34.442	€ 14.587	€ 14.733	€ 14.880	€ 78.642	W	C	P	B	H	Bu
Het verder ontwikkelen en uitbreiden van Zijdelaardplein	€ 34.442	€ 14.587	€ 14.733	€ 14.880							
Verder ontwikkelen van het Legmeerplein tot functioneel buurtwinkelcentrum	-	-	-	-							
Omvormen en uitbreiden van het winkelbestand van het dorpscentrum en Amstelplein; masterplan dorpscentrum / Amstelfront	-	-	-	-							
Kwaliteitsplan openbare ruimte	€ 439.576	€ 67.242	€ 67.914	€ 68.594	€ 643.326	W	C	P	B	H	Bu
Goede staat van de openbare ruimte (uitvoering kwaliteitsplan openbare ruimte)	€ 439.576	€ 67.242	€ 67.914	€ 68.594							
Kwaliteit van de inrichting OR verhogen, meer kleur en fleur te zien (uitvoering kwaliteitsplan openbare ruimte)											
Kwaliteitsimpuls Onderhoud 'heel' en 'schoon' (uitvoeren kwaliteitsplan openbare ruimte)											
Fietsen groengebieden	€ 1.055	€ 1.055	€ 1.055	€ 1.055	€ 4.220	W	C	P	B	H	Bu
Fiets- en wandelroutes door groengebieden bewegwijzeren.	€ 1.055	€ 1.055	€ 1.055	€ 1.055							
Nadruk op behoud en versterken van natuurontwikkeling met recreatieve fiets- en wandelroutes.											
Fiets- en wandelroutes door groengebieden bewegwijzeren.											
Sport	€ 638	€ 638	€ 638	€ 638	€ 2.552	W	C	P	B	H	Bu
Uitvoeren activiteitenprogramma sportbeleid	€ 638	€ 638	€ 638	€ 638							
Laagdrempelig sportactiviteiten al dan niet in verenigingsverband.	-	-	-	-							
Sportboulevard											
Openbare verlichting	€ 115.156	€ 115.308	€ 115.461	€ 115.616	€ 461.541	W	C	P	B	H	Bu
Uitvoering themaplan openbare verlichting	€ 115.156	€ 115.308	€ 115.461	€ 115.616							

Bedrijventerrein	€ 40.670	€ 41.076	€ 41.486	€ 41.902	€ 165.134	W	C	P	B	H	Bu
Uitvoeringsprogramma economische visie uithoorn	€ 40.670	€ 41.076	€ 41.486	€ 41.902							
Kwaliteitsverbetering bedrijventerrein Uithoorn. Herstructureren bedrijventerrein (ontwerp-structuurvisie)											
Recreatie	€ 465.970	€ 576.942	€ 441.148	€ 429.376	€ 1.913.436	W	C	P	B	H	Bu
Recreatiemogelijkheden uitbreiden	€ 4.745	€ 4.775	€ 4.805	€ 4.835							
Recreatiemogelijkheden met voldoende kwaliteit binnen de gemeente uitbreiden en aansluiten op die buiten de gemeente.											
Voldoende speel- en recreatieplekken voor kinderen en jongeren	€ 461.225	€ 572.167	€ 436.343	€ 424.541							
Europarei	€ 377.266	€ 267.354	€ 361.607	€ 51.137	€ 1.057.364	W	C	P	B	H	Bu
Herstructurering Europarei	€ 377.266	€ 267.354	€ 361.607	€ 51.137							
Groen	€ 229.513	€ 319.668	€ 225.432	€ 226.038	€ 1.000.651	W	C	P	B	H	Bu
Amstelgroen; realiseren natuur-, ecologie en recreatieproject (langs de Vuurlinie).	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
Verbinding Egeltjesbos, Amstelgroen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
Zorgvuldig omgaan met wat groeit en bloeit in de openbare buitenruimte											
De open, groene ruimten blijven behouden.											
Groenbeleidsplan	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
Planmatige reconstructie van de groenvoorzieningen, ouder dan 30 jaar.	€ 187.220	€ 187.443	€ 187.667	€ 187.894							
Bebossing in woonwijken moet sociaal en veilig zijn											
Versterken functie Libellebos	€ 41.693	€ 131.619	€ 37.153	€ 37.526							
Natuurwaarden inzichtelijk maken, waarborgen en versterken (Natuurkaart Uithoorn)	€ 600	€ 606	€ 612	€ 618							
LOP – Landschapsontwikkelingsplan											
Sociaal	€ 67.185	€ 68.054	€ 68.911	€ 69.786	€ 273.936	W	C	P	B	H	Bu
Hoogwaardige multiculturele voorzieningen uitbreiden											
Bewoners betrekken bij buurtbeheer	€ 67.003	€ 67.874	€ 68.731	€ 69.606							
Het gebruik van sociaal-culturele accommodaties optimaliseren	€ 182	€ 180	€ 180	€ 180							
Overig	€ 187.466	€ 176.214	€ 132.150	€ 133.035	€ 628.865	W	C	P	B	H	Bu
Nieuw beleid voor hondenroutes, voorzieningen aanpassen en voorlichting geven.	€ 48.722	€ 31.921	€ 32.303	€ 32.629							
invalidenparkeerplaatsen	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000							
Stedelijk waterplan	€ 88.136	€ 88.539	€ 43.946	€ 44.356							
Greenport Aalsmeer	€ 49.608	€ 54.754	€ 54.901	€ 55.050							
Beleidsnota 'verbinden en versterken'; bereikbaarheid voorzieningen. Bij voorzieningen extra aandacht voor toegankelijkheid voor iedereen. Blindegeleidelijnen bij het Amstelplein.											
Groot onderhoud						W	C	P	B	H	Bu
Uitvoering geprogrammeerd groot onderhoud wegen en riolering											
Motie klad en plak											
Wegonderhoud 2009-2012 Busstation, winkelcentrum Legmeer, Winkelcentrum Zijdelaard.											

Er zijn dus aanzienlijke investeringen in de openbare ruimte gepland. Deze zijn niet vanuit het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte geïnitieerd, maar ze dragen wel bij aan het realiseren van de visie en ambitie. Hoewel het al een behoorlijk bedrag is, zijn de bovenstaande investeringen niet de enige bedragen die in de openbare ruimte geïnvesteerd worden.

- Grondexploitaties: Voor het bedrijventerrein en de ontwikkelingen in het dorpscentrum van Uithoorn worden grondexploitaties opgezet. De investeringen in de openbare ruimte zijn daarom niet opgenomen in de begroting, maar worden gefinancierd binnen een project. De openbare ruimte in beide gebieden kan wel sterk profiteren van deze ontwikkelingen.
- Projecten in de openbare ruimte in het programma 'goed beheer van de woon- en leefomgeving'. Voor 2010 tot 2013 gaat het om:
 - Groot onderhoud in wijken. Voor 2010 is dit een renovatie van de Legmeer, groot onderhoud in de Europarei en integraal herstraten in Meerwijk-Oost en Meerwijk-West. Hiervoor is 1,5 miljoen euro gereserveerd.
 - Voor groen gaat het de komende vier jaar om planmatige reconstructies (€ 165.000 per jaar)

In de bijgaande tabel op bladzijde 8 zijn begrote lasten voor de onderdelen van belang voor het kwaliteitsplan weergegeven. Deze vormen een illustratie bij het vele beleid dat invloed heeft op de kwaliteit van de openbare ruimte. De laatste kolommen geven aan in welke gebieden deze uitvoeringsprojecten vooral invloed zullen hebben.

Conclusie realisatie ambities 'gebruik en inrichting'

De gemeente Uithoorn heeft de afgelopen jaren veel beleid gemaakt en voor de komende vier jaar (2010-2013) aanzienlijk uitvoeringsprogramma's liggen. Veel van deze investeringen en projecten vinden plaats in de openbare ruimte. Vanuit het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte concluderen we dat deze projecten kunnen bijdragen aan het realiseren van de gewenste ambitie. In het kwaliteitsplan staan geen specifieke prioriteiten, die niet in één van deze projecten zijn te realiseren.

Om de ambities van het kwaliteitsplan te verwezenlijken lijkt het effectiever om in te zetten op het inhoudelijk sturen van de reeds geplande investeringen en projecten, dan op het toevoegen van nieuwe projecten. Zo zorgen we dat de uitvoering van deze projecten optimaal kan bijdragen aan het realiseren van het kwaliteitsplan. In hoofdstuk 4 is beschreven welke acties worden ondernomen om dit doel te realiseren. Voortschrijdend wordt geëvalueerd in hoeverre de doelstellingen zijn behaald en welke acties nodig zijn.

3. Realisatie ambitie ‘Beheer en onderhoud’

Beheer en onderhoud vragen jaarlijks om voldoende budget om de gewenste kwaliteit daadwerkelijk te realiseren. Voor het dagelijks of regulier onderhoud, zoals het schoonhouden van de verharding, is dit elk jaar ongeveer gelijk. Voor het groot onderhoud kan dit variëren.

Het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte legt naast ambities voor de inrichting en gebruik, ook afspraken ten aanzien van de onderhoudskwaliteit vast. In de hele gemeente ligt het minimale onderhoudsniveau op een B-kwaliteit. Dit is een landelijke norm en staat voor een voldoende of basiskwaliteit (een ‘zes’). In de basiskwaliteit treden wel mankementen op; zo kan enige slijtage en veroudering zichtbaar zijn, zijn er kleinere schades en komt her en der vervuiling voor. De meeste mensen ervaren dit niveau ook als voldoende en ze vinden het niet storend.

Voor een aantal onderdelen kiest de gemeente Uithoorn voor A-kwaliteit. Dit is een goed onderhoudsniveau (een ‘acht’). Dit betekent een schone omgeving, met maar incidenteel wat zwerfvuil of bekladding. Voor wegen, groen en meubilair ligt het aan het gebied welke onderdelen A zijn. Deze ondersteunen de ambities voor deze gebieden. De tabel ‘beleidskeuzes schoon en heel’ geeft een overzicht van de gekozen kwaliteiten.

De huidige kwaliteit toont een gevarieerder beeld dan de beleidskeuzes. Er komen meer wisselende kwaliteiten voor. Er komen ook C-kwaliteiten voor, vooral in de categorieën bij ‘heel’ en deze zijn terug te voeren op de oudere gebieden, zoals Europarei en het bedrijventerrein. In beide gebieden liggen echter ook plannen klaar voor de aanpak, waardoor ook de onderhoudskwaliteit weer naar het gewenste niveau kan..

In de twee volgende paragrafen wordt per onderdeel het verschil van de huidige kwaliteit met de nagestreefde kwaliteit aangegeven, gekoppeld aan de beschikbare middelen op de begroting 2010.

Beleidskeuzes schoon en heel

	zwerfvuil	hondenpoep	onkruid in verharding	bekladding	afvalbakken en containers	meubilair	natuurlijk groen	water en oevers	rijbaan, fietspaden en stroken	voetpaden	bloembakken	bomen	gras	beplanting
	SCHOON					HEEL								
woonbuurten	A	B	B	A	A	A	B	B	B	B	A+	B	A	B
voorzieningsgebieden	A	B	B	A	A	A	B	B	B	A	A+	B	A	B
parken/natuurgebieden	A	B	B	A	A	A	A	B	B	A	AVT	B	A	B
bedrijventerrein	A	B	B	A	A	B	B	B	A	B		B	B	B
hoofdinfrastructuur	A	B	B	A	A	B	B	B	A	B	A+	B	B	B
buitengebied	A	B	B	A	A	B	B	B	A	B	AVT	B	B	B

Vergelijking kosten en middelen

Op basis van landelijke kostenkennallen is een berekening gemaakt van de te verwachten gemiddelde onderhoudskosten voor de afgesproken kwaliteiten. Dit zijn de kosten voor de uitvoering van het onderhoud met de bijbehorende voorbereidingskosten. Deze bestaan dus uit uren (eigen of uitbesteed), materiaal en de bijbehorende tractie/materieel. Er zijn geen overheadkosten in opgenomen, zoals het maken van beleid of het bijhouden van de beheersystemen.

De kostenkennallen benaderen zo goed mogelijk de situatie in Uithoorn, denk dan bijvoorbeeld aan het type werkpakket. Daarbij is ook gecontroleerd of de hoogte van deze kennallen binnen een 'normale' bandbreedte ligt. Dergelijke vergelijkingen blijken (helaas) vaak lastig, met een groot risico op het vergelijken van appels en peren. De oorzaak ligt in de vele variabelen die de uiteindelijke prijs bepalen, zoals uurtarieven van buitendienstmedewerkers, de gebruiksintensiteit, hoe veel/weinig er wordt vernield, de aandacht voor de onderhoudbaarheid bij de aanleg, etc. Tot slot kan ook de prijs van uitbesteed werk fors verschillen. Als echter zo veel mogelijk variabelen vergelijkbaar worden gemaakt, bieden de kengetallen zeker inzicht of de beschikbare middelen toereikend moeten zijn voor het behalen van de gewenste kwaliteit. De uitkomsten van de berekeningen van kosten zijn steeds afgerond op 5.000 euro. Deze vergelijking is vervolgens controleerbaar aan de hand van de daadwerkelijk gerealiseerde kwaliteit.

Zo ontstaat een goede indicatie of de afgesproken kwaliteit haalbaar is. De monitoring van kwaliteit laat de komende jaren daadwerkelijk zien of dit het geval is en waar afwijkingen naar boven en naar beneden aanwezig zijn. Denk dan bijvoorbeeld aan het opruimen van zwerfvuil. Als de gemeente Uithoorn hier minder dan gemiddeld aan besteedt, maar het is toch schoon op straat, dan is de conclusie dat er blijkbaar voldoende middelen zijn voor de plaatselijke situatie. Deze vergelijking is gemaakt voor reiniging, verharding en verkeer, groen en overige onderdelen.

3.1 Reiniging

Uithoorn is al behoorlijk 'schoon' en benadert de ambitie van een schone buitenruimte.

SCHOON REINIGING	<i>aankoop / onderhoud alg. benodigheid.</i> 34100	<i>uitbestede werkzaam- heden</i> 34400	<i>tractie</i> 62380	<i>doorber. Kstpl leefomgeving</i> 62926	
<i>Straatreiniging/zwerfvuil/vegen</i>	€ 9.326,00	€ 256.905,00	€ 57.697,00	€ 209.864,00	€ 533.792,00
<i>Hondenpoep</i>	€ 3.610,00	€ 8.478,00	€ 483,00	€ 8.580,00	€ 21.151,00
<i>Onkruid in verharding</i>	€ 0,00	€ 139.997,00	€ 3.470,00	€ 13.500,00	€ 156.967,00
<i>Verwijderen graffiti/beplakking</i>	€ 0,00	€ 19.814,00	€ 0,00	€ 9.060,00	€ 28.874,00
TOTAAL SCHOON	€ 12.936,00	€ 425.194,00	€ 61.650,00	€ 241.004,00	€ 740.784,00

Tabel Middelen Reiniging 2010 (Bron: Begroting 2010) en berekende kosten

BEREKENDE KOSTEN OBV KOSTENKENTALLEN	TOTAAL	kosten totaal
ZWERFVUIL EN VEEGVUIL VERWIJDEREN		
<i>VERHARDING</i>	€ 540.000,00	
<i>LEGEN PRULLENBAKKEN</i>	€ 60.000,00	
<i>STAAT PRULLENBAK</i>	€ 20.000,00	
<i>VERWIJDEREN DRIJFVUIL</i>	€ 5.000,00	
<i>verwijderen hondenpoep</i>	€ 25.000,00	
<i>VERWIJDEREN ONKRUID</i>	€ 130.000,00	
<i>KLADDEN, PLAKKEN</i>	€ 25.000,00	€ 800.000,00

De tabel 'Middelen reiniging 2010' geeft aan dat er in de begroting 2010 circa € 740.000 beschikbaar is voor het schoonhouden van de straten en groenvoorzieningen. Op basis van de kostenkentalen is berekend dat ongeveer € 800.000,- een te verwachten kostenniveau is voor de afgesproken kwaliteiten.

De huidige kwaliteit is in enkele keren gemeten. Deze schouwen laten veel A en A+-kwaliteit zien, naast ook B en C. Dit leidt tot de conclusie dat met het huidige budget in de begroting 2010 (materiaal, tractie, uitbesteding en uren) de afgesproken kwaliteiten haalbaar lijken. In de aansturing moet worden gekeken hoe de lagere kwaliteiten kunnen worden voorkomen. De beschikbare middelen voor straatreiniging en legen afvalbakken zijn iets lager dan de berekende bedragen op basis van het areaal verharding en het aantal afvalbakken. Voor onkruidbestrijding, graffiti en hondenpoep lijken de beschikbare middelen in de te verwachten bandbreedte te liggen. De gemeten kwaliteiten geven ook geen aanleiding om hier aan te twijfelen.

Per onderdeel is hieronder aangegeven of en waar de kwaliteit afwijkt en welke acties worden ondernomen.

Ten aanzien van zwerfafval zijn al eerder doelstellingen geformuleerd door het college. Deze zijn uitgedrukt in de rapportcijfers 8 en 8,5. Deze cijfers zijn in het kwaliteitsplan vertaald naar A-kwaliteit in de hele openbare ruimte. Het cluster Beheer van de afdeling Leefomgeving monitort de kwaliteit met zwerfvuilmetingen. Het huidige budget is dus al op de gewenste kwaliteit afgestemd. Om de doelstellingen te halen worden ook andere projecten uitgevoerd zoals handhaving, plaatsen van tijdelijk waarschuwingbordjes, lespakketten voor scholen en het meedoen met de acties van Nederland Schoon.

Voor de afvalbakken is een nieuwe aanpak in voorbereiding voor bestuurlijke besluitvorming. De bedoeling is dat er altijd schone, nette en niet volle bakken staan. Voorafgaand aan deze aanpak worden alle bakken schoongemaakt en hersteld of vernieuwd.

Hondenpoep. Voor hondenpoep is een gevarieerd beleid bestaande uit handhaving en informatie. Het schoonmaken van velden gebeurt alleen door maaien. De hondenroutes blijken met deze methode over het algemeen schoon. Bij hele lange droge periodes worden incidenteel poepzuigers gehuurd. De kwaliteit is over het algemeen 'A', daar is het werkprogramma ook op gericht. Omdat deze niet altijd op alle plekken kan worden gegarandeerd is gekozen voor een B-kwaliteit.

Voor onkruid op verharding is een B-kwaliteit afgesproken. Met de huidig toegepaste DOB-methode (2x per jaar) is dit haalbaar. Het grootste deel van het jaar is de kwaliteit hoger, maar dit kan niet worden gegarandeerd. Als door groei- en weersomstandigheden de situatie nog slechter wordt, wordt extra ingegrepen. In de zomer 2009 was dit bijvoorbeeld het geval. Extra ingrijpen is niet altijd mogelijk omdat het in een dergelijke periode lastig is om extra machines in te huren. Elke gemeente kampt immers met hetzelfde probleem.

Voor bekladding is de motie 'klad en plak' ingediend voor een proefperiode van 2 jaar. Bedoeling is dat de openbare ruimte helemaal schoon is van bekladding en beplakking. Om dit mogelijk te maken zijn officiële plakzuilen geplaatst. Het reiniging wordt dynamisch, wat betekent dat er veel herhalingen zijn en er snel ingegrepen wordt als er bekladding wordt gezien. Na de proefperiode wordt geëvalueerd en bepaald of het dynamisch onderhoud voor de gehele gemeente kan worden ingevoerd. Dan wordt ook bepaald of hiervoor extra middelen nodig zijn.

3.2 Verhardingen

De verhardingen vormen met ongeveer 1,3 miljoen m2 iets meer dan de helft van het areaal openbare ruimte. Het kwaliteitsplan hecht aan een goed onderhoud van de verhardingen, en kiest vooral voor de grotere en zwaarderbelaste wegen voor A-kwaliteiten.

	<i>aankoop / onderhoud alg. benodigdhed. 34100</i>	<i>uitvoering en meldingen aris 34.260 / 34263 / 34.264</i>	<i>traktie 62380</i>	<i>doorber. Kstpl leefomgeving 62926</i>	
HEEL VERHARDINGEN					
<i>Verhardingen open</i>	€ 60.508,00	€ 805.381,00	€ 12.320,00	€ 242.760,00	€ 1.120.969,00
<i>Verharding gesloten</i>	€ 21.263,00	€ 427.014,00	€ 730,00	€ 26.190,00	€ 475.197,00
Verhardingen	€ 81.771,00	€ 1.232.395,00	€ 13.050,00	€ 268.950,00	€ 1.596.166,00

Tabel Middelen verhardingen 2010 (Bron: Begroting 2010) en berekende kosten

BEREKENDE KOSTEN OBV KOSTENKENTALLEN	TOTAAL	kosten totaal
ELEMENTVERHARDINGEN (cat 5)	€ 1.250.000,00	
ASFALTVERHARDING (cat 5)	€ 405.000,00	
ASFALTVERHARDING (cat 2)	€ 130.000,00	€ 1.780.000,00

Voor het dagelijks en groot onderhoud van deze verhardingen is jaarlijks bijna 1,6 miljoen euro beschikbaar. Op basis van kostenkentalen zijn de berekende onderhoudskosten iets minder dan 1,8 miljoen euro. Hierbij zijn kostenkentalen voor dagelijks en groot onderhoud gebruikt die rekening houden met de ondergrond. Vervanging aan het eind van de levensduur is niet in de kostenkentalen opgenomen. Wel zijn de kosten en middelen voor markeringen en belijningen verwerkt.

Uit de praktijk bleek al een tekort. Daarom is in de meerjarenbegroting na 2011 € 75.000,- structureel opgevoerd. In het beheerplan wegen (2011) wordt dit verder uitgewerkt, waarbij de specifieke verhardingsproblemen in Uithoorn ook aan bod komen. Dit is bijvoorbeeld het tempo van herstraten in de wijken met een veenondergrond. Omdat er bij het uitvoeren van projecten ook een samenloop is met het uitvoeren van rioleringswerk én omdat er ook vernieuwing plaatsvinden vanuit verkeer hoeft niet het hele berekende bedrag beschikbaar te zijn.

Voor onderdelen van de verharding is de komende jaren een kwaliteitsverbetering nodig om te voldoen aan de ambities van het kwaliteitsplan. Dit zijn bijvoorbeeld rijbanen en fietspaden op het bedrijventerrein, in de hoofdinfrastructuur en in het buitengebied. Bij de aanpak en vernieuwing van het centrumgebieden moet rekening worden gehouden met de wens om voetgangersgebieden en trottoirs op een hoge beeld- en comfortkwaliteit (A) te onderhouden. Dit stelt ook eisen aan de inrichting en de onderhoudbaarheid daarvan. Dit verklaart ook een deel van het verschil tussen de berekende kosten en de huidige beschikbare middelen.

Er wordt het komende jaar een beheerplan verharding opgesteld, waarin dit verder wordt uitgewerkt.

Verkeersmeubilair

Gekoppeld aan de verhardingen zijn de kosten voor verkeersmeubilair, zoals bebording, bewegwijzering, paaltjes en hekken. De kosten voor klein meubilair, zoals paaltjes, is opgenomen in de onderhoudskosten voor verharding. Deze komen ook niet apart op de begroting terug.

HEEL MEUBILAIR/OVERIG	aankoop en verbruik 34100 / 34150 /34199 / 34299	uitbestede werkzaam- heden 34400	Herstelschade 34390	traktie 62380	doorber. Kstpl leefomgeving 62926		BEREKENDE KOSTEN OBV KOSTENKENGETALLEN	TOTAAL
Borden	€ 32.936,00	€ 6.109,00		€ 4.263,00	€ 53.028,00	€ 96.336,00	VERKEERS- EN STRAATNAAMBORDEN	€ 130.000,00
Openbare verlichting beheer	€ 58.565,00	€ 57.393,00	€ 13.594,00	€ 404,00	€ 14.028,00	€ 143.984,00	OPENBARE VERLICHTING	€ 220.000,00

In borden gaat het over verkeersborden, bewegwijzering, straatnaamborden en waarschuwborden. De berekende kosten zijn iets hoger dan de beschikbare middelen, maar geven geen aanleiding voor aanpassing gezien de huidige kwaliteit. Voor openbare verlichting past het huidige budget bij de huidige werkwijze, waarbij lampen op basis van storing worden vervangen. In het nog aan te bieden beleidsplan openbare verlichting zal een andere onderhoudsaanpak worden voorgesteld waarbij lampen groepsgewijs worden vervangen. Dit voorkomt dat lampen vrijwel geen licht meer geven, terwijl ze nog veel elektriciteit verbruiken. Een kwaliteitsverbetering die dus past bij de doelstellingen van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte als meer verblijfs- en gebruikskwaliteit en sociale veiligheid. Het benodigde budget voor deze aanpak is ongeveer € 80.000 hoger dan het huidige budget. In deze bedragen is overigens geen elektriciteitsverbruik opgenomen.

Bermen (inclusief busbaan)

HEEL VERHARDINGEN	uitbestede werkzaam- heden 34400	Maaierwerk 34.242	Onderhoud 34261	traktie 62380	doorber. Kstpl leefomgeving 62926		BEREKENDE KOSTEN OBV KOSTENKENGETALLEN	TOTAAL
Wegen bermen	€ 10.225,00	€ 101.513,00	€ 52.611,00	€ 1.684,00	€ 9.360,00	€ 175.393,00	BERMEN	€ 185.000,00

In het onderhoud van de bermen gaat het om maaien en klepelen, inclusief het maaien van uitzichthoeken, rietkragen en slootkanten. De relatief hoge eenheidsprijs wordt verklaard doordat ook het repareren van de bermen en de randen langs de wegen is opgenomen. De beschikbare middelen zijn passend bij de beoogde basiskwaliteit. Natuurlijke ontwikkeling in grasbermen langs wegen in het buitengebied van Uithoorn is niet mogelijk. De bermen zijn smal, krijgen relatief veel slootvuil en worden veel onderbroken door inritten.

3.3 Groen

Het groen bestaat uit verschillende onderdelen: gras, bermen, bomen en beplantingen. Dit is zowel natuurlijk groen als 'cultuurlijk' groen, zoals sierplantsoen en bloembakken. Bij elkaar is dit iets minder dan de helft van het areaal openbare ruimte, waarbij gras en beplantingen de grootste oppervlakten vormen. Het gaat zowel om het bestekswerk als de eigen uren van de clusters Beheer en Wijkzaken. Naast het onderhoud van het groen zelf, worden van deze middelen ook meubilair in het groen onderhouden, zoals banken, paaltjes, etc.

HEEL GROEN	<i>aankoop en verbruik</i> 34100 / 34140	<i>uitbestede werkzaamheden</i> 34400	<i>Inspectie</i> 34249	<i>maaiwerk /onderhoud</i> 34240 / 34241/ 34242/ 34246 /34247	<i>Onderhoud</i> 34261	<i>tractie</i> 62380	<i>doorber. Kstpl leefomgeving</i> 62926	
TOTAAL GROEN	€ 29.309,00	€ 488.402,00	€ 21.346,00	€ 685.888,00	€ 5.229,00	€ 27.610,00	€ 412.268,00	€ 1.670.052,00

BEREKENDE KOSTEN OBV KOSTENKENGETALLEN	TOTAAL	kosten totaal
GRAS	€ 345.000,00	
BOMEN	€ 200.000,00	
SIERHEESTERS	€ 890.000,00	
BOSPLANTSOEN	€ 190.000,00	
HAGEN	€ 30.000,00	€ 1.650.000,00
BANKEN EN TAFELS	€ 10.000,00	
HEKKEN IN HET GROEN	€ 5.000,00	

Tabel Middelen Groen 2010 (Bron: Begroting 2010) en berekende kosten

De kostenkennallen laten een gewenst budget van bijna 1,65 miljoen euro zien. Het beschikbare budget is vrijwel gelijk. Daarnaast zijn er bijkomende kosten, zoals banken, afrasteringen, hekken, paaltjes e.d. in parken en groenstroken. Deze laten zich minder goed uitrekenen op basis van kengetallen. Dit leidt tot de conclusie dat de gemiddelde berekende kosten voor de afgesproken kwaliteit ongeveer passen bij de beschikbare middelen als het gaat om het reguliere onderhoud. De kostenkennallen zijn overigens aangepast op het niet meer gebruiken van chemische onkruidbestrijding (casaron) in het groen. Hiervoor is in de middelen een extra structureel budget opgenomen.

Het gewenste beheer is gericht op beheerkwaliteit A voor de grasvelden. In de woonwijken en parken gaat het daarbij natuurlijk om het beeld, maar vooral ook om de betreedbaarheid of bespeelbaarheid. Het is immers van belang om het gras te kunnen gebruiken en niet alleen naar te kijken. De kwaliteit van gras wordt beïnvloed door het weer, bijvoorbeeld door vorst en natte periodes, maar herstelt daarvan ook weer. Zo maken bladkorven kale plekken, die zich weer vanzelf herstellen.

Voor natuurlijk groen is een A-kwaliteit gewenst in de parken en natuurgebieden, in natuurlijk groen in De Legmeer en Meerwijk en langs natuurvriendelijke oevers.

Als er bloembakken of schalen worden geplaatst, dan hebben ze kwaliteit A+. Als dit niet haalbaar is worden de bakken weggehaald.

In de toekomst kan in de gebieden met het scenario 'verblijven en ontmoeten' de hoeveelheid meubilair toenemen als hier vanuit de inwoners behoefte aan is. Met dit aspect moet financieel rekening worden gehouden in de vorm van areaaluitbreidingen.

Klachtenonderhoud

In de bovenstaande berekening is het afhandeling van klachten en meldingen niet opgenomen. Op de begroting 2010 is hiervoor € 103.864,00 opgenomen, vooral bestaande uit uren. Dit is 6% van de begroting voor het onderhoud van het groen, zoals in de paragraaf hierboven is toegelicht. In andere Nederlandse gemeentes ligt dit percentage tussen de 5% en 10%.

Vervanging en reconstructie

De gewenste kwaliteit hangt ook af van het op tijd uitvoeren van groot onderhoud vervangen of reconstrueren. Het vervangen is niet opgenomen in de berekeningen. In praktijk worden echter op dit moment wel kleine omvormingen en functionele aanpassingen in plantsoenen vanuit de beschikbare budgetten en uren uitgevoerd. Als rekening wordt gehouden met ongeveer 1% van de beplantingen aanpakken per jaar, gaat het al om ongeveer € 75.000,-. Zoals uit de eerste paragraaf blijkt passen dergelijke kosten niet binnen de huidige middelen.

Meer grootschalige reconstructie wordt uitgevoerd op basis van het reconstructiebudget van € 165.000,- per jaar. Hiervan worden oude, versleten groenvakken zoals in Thamerdal en De Legmeer aangepakt.

3.4 Overig

Enkele onderdelen van de openbare ruimte zijn niet in de vorige drie paragrafen vertegenwoordigd. Het betreft de onderhoudskosten van de speelvoorzieningen, kunstwerken en van schoeiingen en oevers.

Speelvoorzieningen: Voor het onderhoud van speelvoorzieningen en zandbakken staat momenteel structureel zo'n € 120.000,- op de begroting. Vanuit het speelbeleid wordt het benodigde onderhoudsbedrag aangepast op basis van de nog te realiseren speelzones, -plaatsen en toestellen.

Kunstwerken: In de begroting is een bedrag opgenomen van circa € 40.000,- voor het onderhoud van (betonnen) bruggen. Nieuwe bruggen worden bij voorkeur onderhoudsvrij uitgevoerd. Het bedrag past redelijk als geen rekening wordt gehouden met vervanging en dus alleen met dagelijks en groot onderhoud als reparaties, schilderwerk en vervangen slijtlagen en kleinere onderdelen als leuningen.

Beschoeiingen: Voor beschoeiingen is ongeveer € 5.000,- beschikbaar voor onderhoud. Dit is een erg laag bedrag en betekent in de praktijk dat geen structureel onderhoud wordt uitgevoerd, alleen herstel bij kleine schades. Er is geen vervanging opgenomen.

3.5 Conclusies beheer en onderhoud

De conclusie van de bovenstaande paragrafen is dat de beschikbare middelen voor beheer en onderhoud over het algemeen goed bij de beoogde kwaliteiten lijken te passen. Voor verhardingen is een verhoging voorzien. Voor de overige onderdelen lijkt voor de komende jaren voldoende middelen beschikbaar om de kwaliteit te garanderen. Dit komt ook omdat de ambities, zoals zijn vastgelegd, niet ver liggen van de huidige kwaliteit. Wel moeten die kwaliteiten meer stabiel worden, met andere woorden de variatie in kwaliteit moet worden teruggedrongen. In de berekeningen is uitgegaan van het onderhoud van het bestaande areaal. Dit betekent dat bij uitbreidingen van het areaal en herinrichtingen steeds moet worden beoordeeld in hoeverre deze nieuwe arealen ook nog binnen de budgetten passen (zie ook hoofdstuk 4 over toetsing van plannen).

Artikel 212

Vanuit de Gemeentewet art. 212 stelt de raad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Ten aanzien van de openbare ruimte moet in dit kader zijn aangegeven dat er voldoende financiële middelen zijn om de ambitie-kwaliteit (die voldoende is om aan de zorgplicht van de overheid te voldoen) voor langere periode te garanderen. De kwaliteitskeuzes van de gemeente Uithoorn (A / B) zorgen voor een voldoende schone, hele, bruikbare en veilige omgeving. Dit is algemeen aanvaard als een voldoende onderhoudsniveau.

4. Werken met het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte

Het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte is zodanig opgezet dat deze op een gemakkelijke manier over de ambities kan worden gecommuniceerd. Per gebied zijn deze immers samengevat in drie bladen met de gekozen, samenhangende kwaliteiten voor gebruik, inrichting en beheer.

4.1 Intern / de gemeentelijke organisatie

Omdat het kwaliteitsplan geen eigen uitvoeringsplan heeft maar wordt gerealiseerd via (sectorale) projecten en beleidslijnen, is het belangrijk om de vastgestelde visie te communiceren. Het gaat dan om de mensen in de gemeentelijke organisatie die werken aan en verantwoordelijk zijn voor de realisatie van het beleid, plannen en projecten in de openbare ruimte. Het gaat dan zowel om projectontwikkeling, als herinrichting en beheer en onderhoud.

Voor de verdere uitwerking en invoering in de gemeentelijke organisatie wordt een aantal acties opgepakt door de afdeling Leefomgeving. De volgende punten geven een indicatie. Ze worden in 2010 uitgewerkt in een plan van aanpak voor de implementatie van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte.

Communicatie algemeen

Vanuit de afdeling Leefomgeving moet informatie worden gegeven over het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en de ambities die daarin zijn vastgelegd voor de openbare ruimte. Deze inbreng moet een plek krijgen in projectontwikkeling, herinrichting en beheer. Voor de communicatie kan gebruik worden gemaakt van het plan zelf, de posters met ambities, de samenvatting van het plan en de kwaliteitswaaiers.

Opnemen als uitgangspunten en randvoorwaarden

De ambities van de gemeente voor de openbare ruimte, zoals opgenomen in het kwaliteitsplan openbare ruimte, moeten worden vertaald naar uitgangspunten, randvoorwaarden en eisen voor de diverse projecten. Dit betekent bijvoorbeeld het opnemen in de bebouwingsleidraad voor projecten of de projectomschrijvingen van specifieke projecten. Veel van deze projecten worden door de afdeling ontwikkeling uitgevoerd en deze kan daar een actieve rol in spelen.

Toetsing van de ambities

Bij uitwerking van de projecten moet worden getoetst of de ambities voor de openbare ruimte een plek hebben gekregen binnen de uitwerking. Het cluster Wijkzaken toets nu of een ontwerp onderhoudbaar is en geeft aandachtspunten ten aanzien van het beheer. Als uitwerking van het kwaliteitsplan en op basis van integrale planvorming, moet de afdeling Leefomgeving een procedure en werkwijze opzetten om deze toetsing meer structureel op te zetten en uit te breiden naar de brede invalshoek van de kwaliteit openbare ruimte.

De toetsing geeft bevindingen en conclusies ten aanzien van de ambities, de onderhoudbaarheid en de financiële consequenties voor beheer en onderhoud. Het verslag van de toetsing kan een rol spelen in de besluitvorming.

Monitoring kwaliteit gebruik-inrichting

Ter controle van de voortgang en nieuwe meerjaren-inzicht moet op regelmatige basis worden bepaald in hoeverre de doelstellingen van het kwaliteitsplan zijn behaald. Voor 'inrichting en gebruik' gaat het om relatief langzame processen, waardoor een evaluatie om het jaar past. Daarbij moet opnieuw worden bepaald waar verbeteringen nodig zijn om de ambitie te halen en door middel van welke projecten deze ambities worden bereikt. De eerste evaluatie en rapportage over de gerealiseerde kwaliteit aan het college vindt plaats in 2011.

Monitoring beheer en onderhoud

Met het kwaliteitsplan is de kwaliteitsniveau van het onderhoud eenduidig vastgelegd. De cluster Wijkzaken en Beheer moeten de gerealiseerde kwaliteit structureel monitoren. Dit is van belang voor zowel de aansturing van de eigen werkzaamheden als voor de afspraken met aannemers om deze te beoordelen en waar nodig bij te sturen. Voor enkele onderdelen, bijvoorbeeld zwerfvuil, wordt de kwaliteit al gemeten. Dit wordt uitgebreid en op regelmatige basis gerapporteerd. Vooral nog wordt uitgegaan van een rapportage in het kader van de jaarrekening en de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Om het jaar kan ook worden aangesloten bij de evaluatie en monitoring 'gebruik en inrichting'.

Uitwerking ambitie

De ambitie in het kwaliteitsplan is in algemene prestatie termen gesteld. Dit geeft nog veel ruimte bij de ontwikkelingen. Deze zijn ook uit te werken in meer concrete handvatten of richtlijnen in de vorm van een handboek inrichting openbare ruimte. Een dergelijk handboek kan bijvoorbeeld bevatten:

- (Standaard)formuleringen voor programma's van eisen waarin de ambities van het kwaliteitsplan worden vertaald naar concrete inrichtingsdoelen.
- (Standaard)details en profielen waardoor minder tijd nodig is om technische uitwerkingen te maken en de onderhoudbaarheid te controleren.
- (Standaard)materialisatie; afspraken voor de toepassing van bepaalde materialen, zoals banken, lichtmasten, verhardingstypen. Dit kan algemeen maar ook worden gekoppeld aan gebieden. Bijvoorbeeld bij keuze B-kwaliteit wordt gebruik gemaakt van standaarden, bij 'A' wordt maatwerk geleverd.

4.2 Bewoners, ondernemers en belanghebbenden

De openbare ruimte is voor veel mensen van belang. Het kwaliteitsplan is ook bedoeld om de communicatie over de doelstellingen van de gemeente in de openbare ruimte te verbeteren. De presentatie op posters en de kwaliteitswaaiers geven een duidelijk inzicht in de keuzes die de gemeente maakt in de openbare ruimte. Daarnaast geeft het plan uitdrukkelijk ruimte voor initiatieven en activiteiten in de openbare ruimte. Dit past bij het uitgangspunt van buurtbeheer om bewoners bij hun woon- en leefomgeving te betrekken. De twee meest voorkomende vormen waarin deze communicatie voorkomt zijn hieronder uitgewerkt.

Klachten en meldingen (ad hoc)

Bij klachten en meldingen wordt aan de hand van de waaiers en het plan nagegaan of het een reële klacht betreft. Indien dit niet het geval is kan een uitleg worden gegeven over de gemaakte keuzes. Indien de plek niet voldoet aan de afgesproken kwaliteit wordt besproken welke maatregelen worden genomen en wanneer deze worden genomen

Buurtoverleggen / groot bewonersoverleg (structureel)

In de buurtoverleggen wordt de informatie uit het plan gebruikt om de verwachtingen ten aanzien van de openbare ruimte te verduidelijken en objectief te maken. Het is bijvoorbeeld mogelijk om de resultaten van

de gemeentelijke monitoring terug te koppelen naar de bewoners of ondernemers. Wat zijn de huidige prestaties en wat word gedaan aan tekortschietende kwaliteit.

Elke twee jaar wordt een buurtprogramma gemaakt. In het groot bewonersoverleg worden initiatieven geïnventariseerd. Voor het kwaliteitsplan gaat het dan om initiatieven voor activiteiten of voorzieningen in de openbare ruimte. Het gaat om activiteiten en voorzieningen die ook door bijvoorbeeld een school of de buurt worden uitgevoerd en gedragen. De oplossing mag niet alleen afhankelijk zijn van de gemeente, maar kenmerkt zich door een samenwerking.

Omdat ervaring moet worden opgedaan met de toepassing en vertaling van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte naar de buurtprogramma's wordt een pilot gestart in Zijdelwaard. In het voorjaar wordt hiervoor een groep enthousiaste mensen gezocht die hiermee aan de gang kan gaan. In het najaar van 2010 wordt dit dan breed ingezet voor heel Zijdelwaard. Afhankelijk van de ervaringen en lerend van de fouten en successen, wordt het vervolgens uitgebreid naar andere buurten.

Monitoring

Gekoppeld aan het groot bewonersoverleg kan een bewonersschouw worden georganiseerd. De kwaliteitswaaiers geven informatie waarmee de openbare ruimte op een objectieve manier kan worden bekeken. Dit kan voor beide waaiers. Vanuit een vergelijking met de ambities kunnen tekort of voldoende kwaliteit (conform de afspraak) samen met de bewonersoverleggen worden vastgesteld.

Daarnaast zijn de waaiers ook door raadsleden te gebruiken om te monitoren of de beoogde ambities worden gehaald en om vragen van bewoners te beantwoorden.

Project :	Kwaliteitsplan Openbare Ruimte Uithoorn 2010
Projectnummer :	P297-02
Registratienummer :	2010033
Auteurs :	Cora van Zwam, Thijs Delisse (PLAN terra)
Opdrachtgever :	Gemeente Uithoorn
Datum :	Januari 2010
